

JEGYZŐKÖNYV

A SZEGEDI KERESKEDELMI ÉS IPARKAMARÁNAK

1926. október 14-én délelőtt 11 órakor tartott

TELJES ÜLÉSÉRŐL.

Jelen voltak :

Wimmer Fülöp elnök, *Körmendy* Mátyás és *Vértés* Miksa alelnökök, ifj. *Aigner* József, *Benedek* Pál, *Boda* Bertalan, *Bokor* Adolf, *Bruckner* Ede, *Czigler* Arnold, ifj. *Danner* János, *Dobóczy* József, *Gombos* István, vitéz *Kakuszi* István, *Kaufmann* Dezső, *Kertész* József, *Kis* Géza, *Marosán* Milán, *Osznovits* István, *Pick* Jenő, *Reitzer* Lipót, *Scheinberger* Antal, *Szigeti* Ernő, *Wagner* Ferenc, *Winter* Géza beltagok, *Fehér* József (Szarvas), *Fekete* Sándor (Békéscsaba), *Gunszt* Sándor (Szentés), *Iritz* Nándor (Makó), *Joanovics* Ferenc (Csongrád), *Károlyi* Mihály (Makó), *Klein* Rezső (Baja), *Kozma* Ferenc (Baja), *Könyves* T. Kálmán (Békéscsaba), *Krieger* Ferenc (Gyula), *Kuces* Károly (Makó), *Kun* Mihály (Orosháza), *Papp* József (Makó), *Robicsék* Soma (Szarvas), *Sal* József (Gyula), *Szécsi* Márton (Gyula), *Székács* József (Orosháza), *Zsoldos* László (Szentés) kültagok, *Dacsó* Arnold, *Deutsch* Mór, *Domán* Mátyás, *Grosz* Mór, *Hoffer* Jenő, *Karbiner* Péter, *Kertész* Ernő, *Kocsis* Ferenc, *Reichardt* Vilmos, *Schwarz* Manó, *Soós* Lajos, *Suhajda* József, *Szivessy* Lehel dr., *Unterreiner* József levelező tagok. A kamara irodája részéről *Tonelli* Sándor dr. főtitkár, *Landesberg* Jenő dr. ügyv. titkár, *Cserzy* Mihály dr. segédtitkár, *Pleskó* András fogalmazó. Kimentették távollétüket: *Back* Bernát és *Pongrácz* Albert beltagok, *Groák* Dezső (Hódmezővásárhely) kültag, *Rabong* János és *Szalay* József dr. levelezőtagok.

Tárgysorozat :

- I. Jegyzőkönyv hitelesítésére két tag kiküldése.
- II. Elnöki bejelentések:

1. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata a postatakarékpénztári kezelési költségek leszállítása tb. (6847/1926.)
2. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata a mintaböröndökben szállított minták elárúsítása tb. (7250/1926.)

3. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata az üzleti záróráról szóló rendelet kibocsátása tb. (7956/1926.)
4. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata a bétisztító ipar képesítéshez kötése iránti kérelem tb. (8099/1926.)
5. Kereskedelemügyi magy. kir. miniszter leirata a próba- és kirakatbábukészítő ipar képesítéshez kötése iránti kérelem tb. (8100/1926.)
6. A magyar kereskedelmi és ipari érdekképviselők akciója a szövetkezetek állami támogatása ügyében. (6545/1926.)
7. Kamarai felterjesztés a kereskedelemügyi és pénzügyminiszterekhez az áruszállítási szerződési illeték és nyugtábelvétel leszállítása tb. (8252/1926.)
8. Kamarai felterjesztés a kereskedelemügyi magy. kir. miniszterhez az exportpaprika forgalmi adójának visszatérítése tb. (7822/1926.)
9. Wimmersperg Frigyes báró államtitkár üdvözlése. (8564/1926.)
10. Kokovay Mátyás hódmezővásárhelyi kereskedő üdvözlése. (7459/1926.)

III. Főtitkári jelentés.

IV. A kamara épületével szomszédos ingatlan megvásárlása.

V. Közutó hid építése a Tiszán Szeged és Hódmezővásárhely között. (8586/1926.)

VI. A kiállítások résztvevőinek eladási tevékenysége. (6848/1926.)

VII. Szállodai, vendéglői és kávéházi alkalmazottak óvadékügye. (7377/1926.)

VIII. A faszerszámkészítő ipar képesítéshez kötése. (8152/1926.)

IX. A fehérneműtisztító ipari ügynökségek megrendszabályozása. (8153/1926.)

X. Javaslat az árak kötelező megjelöléséről szóló rendelet hatályon kívül helyezésére. (7308/1926.)

XI. A hirdetőipar gyakorlásának szabályozása. (6839/1926.)

XII. A tejtermékek állami ellenőrzése. (8189/1926.)

XIII. A szegedi fogyasztási illetékek ügye. (7990/1926.)

XIV. A piaci elővásárlási tilalom ügye Szegeden. (7467/1926.)

XV. A gyógyszerészek kamarai illetékkötelezettsége. (7970/1926.)

XVI. A nyugdíjbizottság jelentései.

1. Vékes Bertalan ny. kamarai jegyző nyugdíjának rendezése.

2. Pleskó András fogalmazó felvétele a nyugdíjalap kötelékébe.

3. Hajnal Albert szolga felvétele a nyugdíjalap kötelékébe.

XVII. Kamarai levelezőtagok választása.

XVIII. Esetleges indítványok.

1. **Wimmer Fülöp** elnök az ülést megnyitván, a jegyzőkönyv hitelesítésére felkéri **Osznovits István** és **Reitzer Lipót** bellagokat.

A tárgysorozat megkezdése előtt az elnök szükségesnek látja, hogy megemlékezzék a magyar kereskedelem egyik vezéralakjának, **Sándor Pálnak** jubileumáról, aki most töltötte be az Omke elnöki székében huszonöt éves jubileumát. E huszonöt esztendő alatt Sándor Pál hervadha-

atlan érdemeket szerzett magának a magyar közgazdasági élet szolgálatában, melyek mellett nem lehet szótlanul elhataladni. Ezért indítványozza, hogy a kamara mai teljes ülése jegyzőkönyvileg emlékezzék meg Sándor Pál érdemeiről és erről öt jegyzőkönyvi kivonatban értesitse.

A teljes ülés hozzájárul az elnök javaslatához.

II. Az elnöki jelentéseket Cserzy Mihály dr. segédtitkár a következőkben terjeszti elő:

1. A *postatakarékpénztár* clearing és giróátutalásokért amellet, hogy a felek számláját havonként kezelési illetékkel megterheli, még külön 1⁰/₁₀₀ kezelési illetéket is felszámít, azonkívül a békebeli állapottal szemben a hozzá intézett leveleket portókötelessé teszi. A kamara ezért felterjesztésében kérte a kezelési illeték eltörlését és a postatakarékpénztárhoz intézett levelek portómentessé tételét. Felterjesztésünket a kereskedelemügyi és pénzügyminiszteriumok az onnan nyert leíratok értelmében vizsgálat tárgyává fogják tenni. (8596/926.)

2. A kereskedelemügyi miniszterium leiratára adott véleményünkben az 1900. évi XXV. t.-c.-be ütközőnek és a legális kereskedelem érdekei ellen valónak mondottuk egyes budapesti cégek azon cselekményét, hogy utazóikkal nem kizárólag a viszontelárusító kereskedőket kerestetik fel, hanem a magukkal vitt *mintagyűjteményt* a közönség körében elárusítják. Véleményünkben kifejtettük, hogy nem látjuk megengedhetőnek azt sem, hogy a kereskedők mintaböröndjeiket nagyobb mennyiségű áruval felszerelve, azokból a viszonteladó kereskedőket is közvetlenül ajánlatuk tevésekor kiszolgálják, mert ezen eljárás a kereskedelmi tevékenység természete szerint házaló kereskedésnek volna tekinthető. (7250/926.)

3. A *nyílt árusítási üzletek zárórájának megállapításáról* szóló rendelettervezetet még 1924. decemberében elkészítette a kereskedelemügyi miniszterium, amely tervezetre vonatkozólag észrevételeinket és véleményünket még akkor megtettük. Azóta a rendelet kiadása még mindig késik és ezért felterjesztésben kértük a kereskedelemügyi minisztert ezen rendeletnek sürgős kibocsátására. A miniszterium adott válaszában közölte a rendelet kibocsátásának eddigi akadályait és kilátásba helyezte az ez ügyben való mielőbbi rendelkezést. (7965/926.)

4. A kereskedelemügyi miniszter 78.892/926. sz. a. kamaránkhoz intézett leiratában közölte, hogy konkrét kérésből kifolyólag a *béltisztító ipart* nem tartotta külön képesítéshez kötött iparnak minősíthetőnek. A béltisztító iparnak a képesítéshez kötött iparok közé sorolása, főként a vidéken, ezen ipar természetéből kifolyólag nem látszik kívánatosnak. (8090/926.)

5. A kereskedelemügyi miniszterium 80.183/926. sz. leiratával értesítette kamaránkat, hogy a *próba- és kirakatbábukészítő iparnak* a képesítéshez kötött iparok közé való sorolását nem látta kívánatosnak. (8100/926.)

6. A *fogyasztási szövetkezeteknek és egyéb szövetkezeti alaku'atoknak* az állam és hatóságok részéről tulzsbavitt helytelen és káros támogatásának megszüntetése céljából augusztus 22-én országos kereskedő és iparos nagygyűlés volt Budapesten, ahol kamaránk is képviseltette magát. A nagygyűlés tiltakozó határozatait az összes ipari és kereskedelmi érdekképviseltek nevében szeptember 10-én Bittner János budapesti iparkamarai osztályelnök vezetése alatt küldöttség adta át Vass József helyettes miniszterelnöknek. (6545/926.)

7. A fokozatos illeték-táblázat szerint a 3%-ot kitevő *áruszállítási illeték*, valamint az 1-5%-ot kitevő *nyugttáblétyeg illeték* elviselhetetlen nagy terhet ró az iparosokra és kereskedőkre és bénítólag hat az üzletkötésekre. Erre való tekintettel előterjesztést tettünk a pénzügyminiszteriumnak, hogy az áruszállítási szerződés illetékét az általános forgalmi adó százalékának megfelelően legalább is az 1920. évi XXIV. t.-c. 1. §-ban

megállapított mérvre szállítsa le. Ezen felterjesztésünket megküldöttük a többi társ-kamaráknak is, hasonló értelmű felterjesztés megtétele végett. (8252/926.)

8. A *vámkülföldre kivitt paprikát* terhelő általános forgalmi adó visszatérítése iránt felterjesztést intéztünk a kereskedelemügyi és pénzügyminiszteriumokhoz, rámutatva a magyar paprikának a külföldi piacon való nehéz helyzetére a spanyol paprikával szemben. A kereskedelemügyi miniszterium felterjesztésünk elintézése előtt részletes számításokat kért arra vonatkozólag, hogy az export paprikát a termelőtől a kivitelre kerülésig összesen mekkora összegű forgalmi adó terheli. Közöltük még a miniszteriummal a kamara területén levő nagyobb paprikaörlő üzemek címeit. (8466/926.)

9. Báró *Wimmersperg* Frigyes kereskedelemügyi államtitkárt a kormányzó hosszú időn át végzett kiváló érdemeinek elismerésül miniszteri rangra emelte. A legfelsőbb kitüntetés alkalmából kamaránk szerensekívánatait fejezte ki Wimmersperg Frigyes bárónak. (8564/926.)

10. *Kokovay* Mátyás hódmezővásárhelyi kereskedőnek abból az alkalmából, hogy életének 80 esztendejét betöltötte, tisztelőinek üdvözlésével együtt kamaránk jókívánságait is tolmácsoltuk. (7459/926.)

Az elnöki jelentések 3. pontjához *Károlyi* Mihály makói kültag és *Boda* Bertalan beltag szóltak hozzá olyan értelemben, hogy a szatócsok és élelmiszerüzletek zárórája a lehetőségig minél későbbi időben nyerjen megállapítást.

Iritz Nándor makói kültag az elnöki jelentések 6. pontjával kapcsolatosan felolvassa Bud János pénzügyminiszter egyik nyilatkozatát, amely a terményértékesítő szövetkezetek létesülésével fenyegeti a kereskedelem érdekeit. Ilyen szövetkezetekre a kereskedelem fejlett nivója mellett szükség nincs és így azok létesítése ellen kéri a kamara tiltakozását. Tiltakozik az olyan beállítás ellen, mintha a magyar terménykereskedelem indokolatlanul nagy haszonra dolgoznék és ezért volna szükség a szövetkezeteknek közpénzen való favorizálására.

Tonelli Sándor dr. főtitkár *Károlyi* Mihály és *Boda* Bertalan kamarai tagok felszólalására reflektálva közli, hogy a kamara már az 1924. decemberi rendelettervezet véleményezése alkalmával azt kérte, hogy az élelmiszerkereskedők és szatócsok zárórája a többi árusítási üzletek zárórájánál későbbi időpontban állapíttassék meg.

Wimmer Fülöp elnök *Iritz* Nándor kültag felszólalására válaszolva közli, hogy a fogyasztási szövetkezetek tultengő támogatása ellen a magyar ipari és kereskedelmi érdekképviselők éppen most juttatták el tiltakozó memorandumukat a kormányhoz. Éppen azért úgy véli, hogy ez ügyben most külön határozathozatalra nincs szükség. Megnyugtattja azonban a felszólaló kamarai tagot, hogy mint eddig is történt, a kamara ezután is figyelemmel fogja kísérni a szövetkezetek ügyét és valahányszor szüksége merül fel, nem fogja elmulasztani, hogy illetékes helyen hallassa a szavát.

A teljes ülés az elnöki bejelentéseket tudomásul veszi.

III. *Tonelli* Sándor dr. a főtitkári jelentést terjeszti elő a következőkben :

A legutolsó teljes üléstől máig a kamara a következő alkalmaknál képviseltette magát :

Augusztus 27-én Landesberg Jenő dr. Békéscsabán a kiállítási bizottság ülésén vett részt,

augusztus 28-án Tonelli Sándor dr. Budapesten a mohácsi országos kereskedő kongresszus előkészítő ülésén,

augusztus 30-án Vértes Miksa alelnök és Landesberg Jenő dr. Makón hagymaminősítési ügyekben,

szeptember 2-án Cserzy Mihály dr. Kisteleken az ipartestületben,

szeptember 4-én és 5-én Körmendy Mátyás alelnök és Landesberg Jenő dr. a békéscsabai kiállítás megnyitásán,

szeptember 4-én és 5-én Wimmer Fülöp elnök, Vértes Miksa alelnök és Tonelli Sándor dr. a mohácsi országos kereskedelmi kongresszuson,

szeptember 6-án Török József adóügyi referens Baján illeték-elszámolási ügyekben,

szeptember 7-én Cserzy Mihály dr. husipari küldöttséggel Budapesten a belügyminiszteriumban,

szeptember 8-án Körmendy Mátyás alelnök, Landesberg Jenő dr. és Cserzy Mihály dr. Békéscsabán kamarakerületi iparosgyűlésen,

szeptember 9-én Török József kisteleki ipartestületnél adóügyekben,

szeptember 12-én Körmendy Mátyás alelnök Orosházán az ipartestület negyven éves jubileumán,

szeptember 14-én Török József Szentesen illeték-elszámolási ügyekben,

szeptember 15—17-én Landesberg Jenő dr. Miskolcon a vasuti tariffabizottság ülésén,

szeptember 16-án Tonelli Sándor dr. Budapesten a fővámgazgató-ságnál,

szeptember 18-án Török József Hódmezővásárhelyen illeték-elszámolási ügyekben,

szeptember 21-én Cserzy Mihály dr. Budapesten a husiparosokkal borkiviteli ügyekben,

szeptember 23-án Török József Makón illeték-elszámolási ügyekben,

szeptember 24-én Tonelli Sándor dr. Hódmezővásárhelyen az ipartestületnél,

szeptember 27-én Török József Csongrádon illeték-elszámolási ügyekben,

szeptember 30-án Török József Békéscsabán illeték-elszámolási ügyekben,

október 5-én Landesberg Jenő dr. Budapesten a kereskedelemügyi miniszteriumban a mérnökök ipari képesítése ügyében tartott értekezleten,

október 6-án Török József Orosházán illeték-elszámolási ügyekben,

október 7-én és 8-án Tonelli Sándor dr. Budapesten az O. H. E. ülésén és a kereskedelemügyi miniszteriumban a fordító irodák ügyében tartott értekezleten,

október 9-én Török József Gyulán illeték-elszámolási ügyekben járt el.

Kamarai illeték befolyt augusztus 14-től október 14-ig 555,167.353 korona.

Ugyanezen idő alatt beérkezett 2060 ügydarab, kiadatott 1847 ügydarab.

A legutolsó teljes ülésen megválasztott levelező tagok közül a következők fejezték ki köszönetüket a kamarának:

Aczél Géza, a Back-malom vezérigazgatója, Szeged.

Aigner Károly dr., főispán, Szeged.

Balkányi Kálmán dr., az Omke igazgatója, Budapest.

Bottka Sándor dr., rendőrfőtanácsos, az államrendőrség szegedi kapitányságának vezetője, Szeged.

Daimel Sándor dr., Békés vármegye alispánja, Gyula.

Dálnoki Kováts Jenő, az Országos Iparegyesület igazgatója, Budapest.

Faragó Lajos, a Szegedi Kenderfonógyár rt. igazgatója, Szeged.

Fenyő Miksa, a Gyosz. igazgatója, Budapest.

Gál Miksa, a Magyar-angol bank rt. igazgatója, Szeged.

Goldgruber Árpád, terménykereskedő, Szeged.

Gratz Gusztáv, nyug. külügyminiszter, Budapest.

Hegedüs Loránt, nyug. pénzügyminiszter, Budapest.

Hirschfeld Lipót, terménykereskedő, Szeged.

Katona Béla, szerkesztő, közgazdasági író, Budapest.

Kelemen Béla dr., nyug. miniszter, Szeged.

Kertész Ernő, az Eisenstädter S. és társai cég főnöke, Szeged.

Kolb Árpád, min. tanácsos, pénzügyigazgató, Szeged.

Kovacsics Dezső dr., főispán, Gyula.

Madarassy Gábor dr., főispán, Szentes.

May Gyula, a May R. Miksa bankcég főnöke, Szeged.

Menyhárth Gáspár dr., egyetemi tanár, Szeged.

Mihályi Sándor, gépkereskedő, Szeged.

Pál Dezső, a Beregi Lajos cég cégvezetője, Szeged.

Pálffy József dr., ipartestületi titkár, Szeged.

Rabong János, máv. üzletigazgató, Szeged.

Reichardt Vilmos, műszaki tanácsos, a szegedi iparfelügyelőség vezetője, Szeged.

Rózsa Béla, bankelnök, Szeged.

Somogyi Szilveszter dr., polgármester, Szeged.

Soós Lajos, rövidárkereskedő, Szeged.

Statter Hugó, a Magyar kender-, len- és jutaipar rt. igazgatója, Szeged.

Szabovlyevits Dusán, alispán, Baja.

Szalay József dr., kerületi rendőrfőkapitány, Szeged.

Szekerke Lajos dr., ügyvéd, Szeged.

Szivessy Lehel dr., ügyvéd, Szeged.

Szterényi József báró, nyug. kereskedelemügyi miniszter, Budapest.

Tarnay Ivor dr., alispán, Makó.

Tóth Károly dr., egyetemi rektor, Szeged.

Unterreiner József, a Magyar Nemzeti Bank szegedi fiókjának főnöke, Szeged.

Várnay Dezső, a Szeged Városi Nyomda rt. vezérigazgatója, Szeged.

Vojnics Ferenc dr., polgármester, Baja.

A békéscsabai ipartestület szeptember 5—12. között rendezett kiállítás alkalmából a kamarai kerületre kiterjedő iparosgyűlést hívott össze szeptember 8-ra. Ennek az ülésnek egyik programpontja volt azoknak a békéscsabai iparosmestereknek kamarai elismerő oklevéllel való kitüntetése, akik 5 évtizedet meghaladó időt töltöttek a magyar ipar szolgálatában. Ezek az iparosmesterek a következők:

Facsinai Dezső kéményseprőmester, Fábián Mátyás asztalosmester, Kiszeli Pál kőművesmester, Lipták János szabómester, Martincsek István cukrászmester, Matulai Ferenc szücsmester, Schnobel János asztalosmester, Schwartz Márkus szabómester, Timkó János csizmadiamester, Uhrincsák János csizmadiamester.

A legutolsó teljes ülés óta a kamara irodája a következő elvi jelentőségű ipari közigazgatási kérdésekben nyújtott szakvéleményeket:

Munkakönyv olyan tanonc részére, aki az iskolában vagy a segédi vizsgálaton kellő eredményt nem mutat fel. Az 1922. évi XII. t.-c. 107. §-a kimondja, hogy abban az esetben, ha a tanonc az iskolában vagy a segédi vizsgálaton kellő eredményt nem mutat fel, az iparhatóság a segédlevelet kiállítja ugyan, de az önálló iparüzéshez megkívánt segédi gyakorlat tartamát legfeljebb 2 évvel meghosszabbíthatja. Az iparhatóság vonatkozó határozatát záradék alakjában a segédlevélbe felvenni köteles. Minthogy a fenthiivatkozott törvény 111. §-ának első bekezdése szerint annak, aki segédlevéllel igazolja, hogy tanoncidejét befejezte, kérelmére munkakönyvet kell kiadni, a törvény ezen rendelkezése tehát az esetre is érvényes, amikor a tanonc az iskolában vagy a segédi vizsgálaton kellő eredményt nem mutat fel, azonban a segédi szakszavágó gyakorlat tartamának meghosszabbításával segédlevelet nyert. (7818/1926.)

Napszámos-munka az építőiparban. A 80.000/1898. K. M. sz. elvi határozat szerint felületes vakolat repedések betapasztása és bemeszelése mint bármely surolás, mázolás, javítás, vagy egyéb tisztogatási munka házilag napszámosokkal is végezhető és ezen munkák nem sorolhatók az 1884. évi XVII. t.-c. 10. §-ába megjelölt iparok közé.

Az említett munkákat meghaladó építőipari tevékenység már nem tekinthető napszámos-munkának, még az esetben sem, ha annak díjazása a napszámbér rendszer szerint történik, mert az olyan munkálatok az építőipar munkakörébe tartozván, csak megfelelő iparendély alapján végezhetők el. (6841/1926.)

Piacok látogatására iparigazolvány nem adható ki. A kereskedelemügyi miniszter konkrét ügyből kifolyólag 81.633/926. XIV. szám alatt kamaránkhoz intézett leiratával az alábbi elvi jelentőségű határozatot hozta:

„A napi piacokon iparcikkek nem árusíthatók, mert ha azokon az iparcikkek is bárki által szabadon árusíthatók lennének, azokat a hetivásároktól semmi sem különböztetné meg. A kamara felterjesztésében hivatkozott 3546/900. és 6840/1900. K. M. sz. elvi határozatok is csupán arra vonatkoznak, hogy a kereskedelemügyi miniszter különös méltánylást érdemlő körülmények fennforgása esetén egyeseknek, vagy bizonyos

iparággal foglalkozó iparosok, illetőleg kereskedők összességének kivételesen megengedheti azt, hogy iparcikkeiket a lakhelyükön levő napi piacokon árusíthassák. Azok azonban, akik a kereskedelmi minisztertől ilyen engedéllyel nem bírnak, a 60.610/1899. K. M. sz. rendelet értelmében iparcikkeiket a napi piacokon nem árusíthatják.

A gyulai fazekas iparosokra nézve azonban a 92.965/909. K. M. sz. rendelet megengedte, hogy árucikkeiket a napi piacokon további rendelkezésig árusíthassák.

A jelenleg fennálló gyakorlat szerint legfeljebb a hadirokkantaknak, hadiözvegyeknek és hadiárváknak benyújtott kérvényére engedhető meg iparcikkeiknek a napi piacokon való árusítása. Az elsőfoku iparhatóságoknak kötelessége, hogy a fennálló szabályok értelmében mindazokat az iparcikk árusítókat, akik kereskedelemügyi miniszteri engedéllyel nem bírnak, a napi piacokon való árusítástól eltiltsák. A napi piacok látogatására szóló iparigazolványt be kell vonni és ki kell azt olyannal cserélni, amely csupán hetivásáron való árusításra jogosít fel. Ilyen iparigazolvány azonban csak rendes iparigazolvány lehet, nem pedig a hetivásárok látogatására szóló, tehát nem értelmezhető és nem értelmezendő akként a kicserélés, hogy a napi piacokon való árusításra szóló iparigazolvány helyett hetivásáron való árusításra szóló iparigazolvány adandó ki, mert kizárólag vásárokon, piacokon való árusításra iparigazolványok nem állíthatók ki. E rendelkezéssel annak adok kifejezést, hogy a napi piacokon való árusításra szóló iparigazolvány, az illető áruval való kereskedésre szóló olyan iparigazolvánnyal cserélendő ki, amely az illetőt a helybeli hetivásárok látogatására feljogosítja ugyan, de iparcikkeiknek a napi piacokon való árusítására nem s így ez a határozatom nincs ellentétben az eddig is elfoglalt álláspontommal, hogy kizárólag vásárokon, piacokon való árusításra iparigazolvány nem állítható ki.

A kereskedelemügyi miniszter urnak ezen leiratában foglalt rendelkezések értelmében nem lesz kiadható piacok látogatására iparigazolvány, a már netalán kiadott ilyen iparigazolványokat pedig successive kell az iparhatóságoknak visszavonni és kicserélni valamely határozott helyre szóló iparigazolványra. (7217/926.)

Sütő és házikenyérsütő jogköre. Az 1922. évi XII. t.-c. 13. §-a a sütőipart a képesítéshez kötött iparok közé sorolja, amely ipar önálló gyakorlására a tanoncidőn túl végzett 2½ évi segédi gyakorlat munkakönyvvél való igazolása szükséges.

Azok a házikenyérsütőnők, akik 1924. év előtt háziipar címén, de azt meghaladól foglalkoztak házikenyérsütéssel, a 68.468/924. K. M. sz. rendelet alapján szakvizsgát tehettek (ez ma már csak miniszteri engedély alapján lehetséges). A szakvizsga sikeres letétele után a házikenyérsütő ipar gyakorlására kaptak az ilyen házikenyérsütőnők iparigazolványt. A most említetteken kívül lehet még háziiparszerűen sütni kenyeret, ennek a kereteit azonban a kereskedelemügyi miniszter a legszűkebbre szabta és háziiparszerű kenyérsütésnek csak azt minősítette, amidőn valaki a saját házi szükségletére sült kenyerrel egyidejűleg 1—2 darab kenyeret értékesítés céljából is sült.

A most felsorolt 3 kategória tehát a sütő, házikenyérsütő és háziparos jogkörben ott különböznek egymástól, hogy a sütőiparosnak joga van a sütőipar mindenféle termékeinek előállítására és forgalomba hozatalára, amennyiben egyéb akadályai nem volnának, tanoncot is tarthat, steer sütéssel foglalkozhat stb. Ezzel szemben a házikenyérsütőnek a 92.027/925. K. M. rendelkezés értelmében csupán segéd tartási joga van, tanoncot nem szerződteszhet, munkaköre kizárólag a kenyér előállítására terjed ki, fehér áruval, illetőleg steer sütéssel a 67.370/925. K. M. sz. miniszteri rendelkezés értelmében nem foglalkozhatik. A háziiparos munkakörét korábban említettük.

Aki akár a sütőiparra, akár a házikenyérsütés önálló gyakorlására iparigazolványt nyert, más községben iparát csak úgy folytathatja, ha az 1922. évi XII. t.-c. 52. §-ban fióküzletre nézve megállapított összes feltételeknek eleget tesz, nevezetesen szakképzett üzletvezető által vezetett fióküzletet tart fenn. Ha ezek az iparosok a lakóhelyükön kívül első községben nem szándékoznak az iparukat gyakorolni, csupán a telephelyükön előállított kenyeret hozzák forgalomba, úgy ezt külön iparigazolvány nélkül tehetik az esetben, ha készítményeiket jogosított viszontelárusítóknak adják el. Amennyiben a sütő-

iparos szatócsnak, vagy vegyeskereskedőnek adja el készítményeit, úgy azt a saját, valamint egyéb községekben minden korlátozás nélkül megteheti. Közvetlen fogyasztók részére azonban idegen községbeli iparos, ha fióközletre iparigazolványa ezen más községben nincs, nem árusíthat. (7254/1926.)

Szatócs, vegyeskereskedő kenyereit árusíthat. A szatócs, illetőleg vegyeskereskedő a 36.510/1897. K. M. sz. elvi határozat értelmében kenyeret s általában péksüteményt árusíthat. (7254/1926.)

Tanoncbejelentés. Az iparosnak saját fiával szemben úgy a munkaviszony, mint a munkásbiztosító pénztárba való bejelentés tekintetében ugyanazon kötelezettsége van, mint bármely más munkásával szemben s annak elmulasztása ugyanolyan hátrányokkal és következményekkel jár, mintha idegen munkását nem jelentette volna be az előírt módon. Az iparosnak tehát tanoncul szerződötett fiát is be kell jelenteni a munkásbiztosító pénztárba. (8666/1926.)

Zsákok forgalombahozatala köteles iparos által. A köteles iparos ezen iparra szóló iparigazolványa alapján nem foglalkozhatik a mások által készített zsákok forgalombahozatalával, azonban a saját árúnak, valamint félégyártmányainak eladásában nem korlátozható. Amennyiben zsákoknak forgalombahozatalával is foglalkozik oly módon, hogy azokat mint kész árut szerzi be és hozza forgalomba, úgy ezen tevékenységhez, mint a köteles ipartól független iparhoz, külön iparigazolvány váltása szükséges. (7073/1926.)

Zsibáros üzletköre. A 30.751/901. K. M. sz. elvi határozat értelmében a zsibárosok kislejtezett új árukkal is kereskedhetnek, mert bár a zsibáros üzletkörébe az ócska árukkal való kereskedés tartozik, mégis figyelemmel kell lenni arra, hogy a kislejtezett új áruk számos esetben csakis a zsibáros kereskedők útján értékesíthetők, továbbá arra is, hogy az ilyen árukat a vásárlók épen azért keresik a zsibárosoknál, mert azokat a rendesnél sokkal alacsonyabb áron akarják és tudják beszerezni. Nem magyarázható félre azonban a most idézett rendelkezés oly módon, hogy a zsibárosoknak a zsibáros iparendély alapján joguk volna teljesen új árukat is árusítani, mert a kislejtezett új áru alatt nem az olcsó minőségű anyagból készült új árut, hanem az olyan árut kell érteni, amely állagában az elkészítés után valamilyen hibát szenvedett és mint új áru ruhakereskedésben nem volna forgalomba hozható. Ezt erősíti meg a 27.004/901. K. M. sz. elvi határozat is, amikor kimondja, hogy zsibáru megnevezés alatt általában véve kizárólag ócska tárgyak értetnek, miért is a zsibáros iparendély alapján régi *értékükben csökkent* áruk árusíthatók. (7289/1926.)

A főtitkári jelentés tudomásul szolgál.

IV. **Tonelli Sándor dr. főtitkár** az elnökség megbízásából jelentést tesz a kamara szomszédságában levő ingatlan megvásárlásáról. A vétel ügyével legutóbb érdemlegesen a kamarának augusztus 24-én tartott teljes ülése foglalkozott, mely alkalommal a teljes ülés tudomásul véve, hogy az elnökség tárgyalásokat indított a Vörösmarty-utca és Horthy Miklós utca sarkán levő kétemeletes ház megvételére, helyeslően vette tudomásul az elnökségnek a kamara fejlesztésére vonatkozó programját és teljes felhatalmazást adott a ház reális értékének megfelelő legjobb áron való megvásárlására. A kapott felhatalmazás alapján az elnökség a vételt augusztus 30-án 1650 millió koronás árban megkötötte és az átírás esz- közlése után a házat birtokba is vette. A vétel összege mint már a múlt teljes ülésen be volt jelentve, az 1924—25. összevont költségvetési év zár- számadási feleslegéből fedeztetett. Az újonnan megvásárolt épület föld-

szintjén, miként be volt jelentve, a kamara hasonló külföldi intézmények példájára, árumintatárat kíván létesíteni, hogy ott a kamarakerületi gyári vállalatok és iparosok termékei kerüljenek bemutatásra, a II. emeleten pedig a kamara tisztviselői kapnak lakásokat, úgy, hogy ezen a réven a jelenleg fizetett lakbérek egy része megtérül. Az elnökség igyekezni fog, hogy a megvásárolt házban levő helyiségeknek minél előbb birtokába jusson és a kitűzött programot a vázolt keretek között megvalósítsa.

Helyeslőleg tudomásul szolgál.

V. Csongrád vármegye közlekedési viszonyainak egyik legnagyobb nehézsége, hogy a vármegyét két részre osztó Tisza folyó csak nagyon kevés helyen van áthidalva és legtöbb helyütt kezdetleges komp közlekedés révén történik a forgalom lebonyolítása. Különösen érezhető ez két olyan nagy egymásra utalt város között, mint Szeged és Hódmezővásárhely, amelyek légvonalban csak 29 kilométer távolságra vannak egymástól, a gyakorlatban azonban igen sokszor a közuti közlekedés számára teljesen megközelíthetetlenek.

Az algyői vasuti hid megépítése, sőt ennek ujjaépítése alkalmával is, elkövették azt az igen nagy hibát, hogy ezt a hidat csak vasuti közlekedés számára építették, a közuti forgalom igényeinek kielégítéséről azonban nem gondoskodtak. A gyalogos és kocsiközlekedés lebonyolításának eszköze így az algyői komp maradt, amely akár magas, akár pedig alacsony vízállás mellett csak nehezen használható, az év egy hosszú szakában pedig teljesen szüneteltetni kénytelen az üzemét.

Az algyői komponál mutatkozó közlekedési nehézségek már évtizedek előtt is tömördek elégedetlenséget váltottak ki, a közuti forgalomnak időközben történt emelkedése és az automobilizmusnak állandó terjedése pedig hatványozott mértékben fokozta a jelentkező bajokat. Ezek a nehézségek egyre nagyobb mérvben érlelték meg egy állandó közuti hid építésének, illetőleg a jelenleg meglévő vasuti hid olyan kibővítésének a szükségességét, hogy az alkalmas legyen a Szeged és Hódmezővásárhely, Csongrád-megye tiszántuli része, de távolabbi vonatkozásban a Tiszántul többi részeinek Szegedre és Szegeden át gravitáló forgalmát lebonyolítani.

A kérdéssel a kamarának, amely köteleességszerűen figyelemmel tartozik kísérni területének közlekedési viszonyait, szintén foglalkozni kell. Ezért az elnökség, a fenti körülmények mérlegelése alapján azt javasolja a teljes ülésnek, hogy a kamara ülési határozattal foglaljon állást a hid kiszélesítése mellett, ennek érdekében intézzzen felterjesztést a kereskedelemügyi miniszterhez, a felterjesztés támogatására pedig kérje fel Szeged és Hódmezővásárhely t. h. joggal felruházott városokat, valamint Csongrád és Békés vármegyéket.

Minthogy azonban a jelenlegi vasuti hidnak a kiszélesítése még a legjobb esetben is huzamosabb időt venne igénybe, gondoskodni kell legalább arról, hogy a komp a közlekedés számára igazán hozzáférhető le-

gyen. Ezért meg kell keresni a szegedi magyar kir. államépítészeti hivaltalt, hogy a Tisza mindkét oldalán a teljesen elhanyagolt állapotban levő hozzáférő ut jókarba helyeztessék.

Pick Jenő beltag előadja, hogy tudomása szerint Hódmezővásárhely város beadványa már a vasuti és hajózási főfelügyelőség előtt fekszik és értesülése szerint megvan a hajlandóság a kérelem kedvező elintézésére. Véleménye szerint a kamarának nyomatékosan hangsúlyozni kellene felterjesztésében, hogy nem új közuti hidat kíván, hanem csupán a meglevő vasuti hidnak a közuti forgalomra való átalakítását. Ez annál könnyebben megvalósítható volna, mert a jelenlegi vasuti hid annak idején két vágány számára építettett, de ma csak az egyik van használatban és nincs kilátás a másik vágány kiépítésére s így 5-40 méter a közuti forgalom számára felhasználható volna.

Wimmer Fülöp elnök megjegyzése után, hogy a Pick Jenő beltag által előadottak lényegileg benne vannak az előterjesztésben,

a teljes ülés elhatározza, hogy a mostani algyői hidnak közuti forgalomra való kiszélesítése érdekében felir a kereskedelemügyi miniszterhez, felterjesztésének támogatására felkéri az érdekelt törvényhatóságokat, egyuttal pedig megkeresi a szegedi államépítészeti hivaltalt a komphoz vezető utak jókarba helyezése iránt.

VI. Landesberg Jenő dr. előterjeszti, hogy a kereskedelemügyi magyar kir. miniszter leiratot intézett a kamarához, melyben arra vonatkozóan kér véleményt, hogy nem tartaná-e célszerűnek a kamara, hogy valamely *ipari kiállításon* résztvevő kiállítók arra helyre illetékes iparigazolványt váltsanak.

A közös bizottság azt a javaslatot terjeszti a teljes ülés elé, hogy az u. n. általános ipari kiállításokon nem tartja szükségesnek, hogy a kiállítók iparigazolványt váltsanak, mert egyrészt e tekintetben a kamara kerületében rendezett kiállításokkal kapcsolatosan ily panaszok fel nem merültek, másrészt pedig az iparigazolvány váltásának kötelezettsége a kiállítások sikerét károsan befolyásolná.

Javasolja azonban a közös bizottság, hogy az egyes kiállítók, akik idegen város vagy község területén rendeznek kiállítást, ami az utóbbi időben elég gyakori jelenség, iparigazolvány váltására köteleztessenek. Ugyancsak javasolja a közös bizottság azt is, hogy ily kiállítók ugyanolyan rendelkezések alá essenek, mint a helvi kereskedők és iparosok. Nevezetesen a tapasztalatok azt bizonyítják, hogy az ily kiállítók kiállításait rendszerint vásár- vagy ünnepnap rendezik és egész nap fejtenek ki árusítási tevékenységet, holott ezt a helybeli kereskedők és iparosok nem tehetik meg.

A teljes ülés elfogadja a közös bizottság javaslatát.

VII. *Landesberg* Jenő dr. előterjeszti, hogy a Budapesti szállodások és vendéglősök ipartestülete felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi magy. kir. miniszterhez, amelyben a *kauciók ügyének rendezését* kérelmezte. A kereskedelemügyi miniszter a nevezett ipartestület felterjesztését oly felhívás kíséretében küldötte meg a kamarának, hogy a kamara mondjon véleményt az alkalmazottak különböző kategóriáitól szedhető óvadék mértékének megállapítására, esetleg az óvadékadási szerződés megkötésének módozataira, az óvadék letételére és megőrzésére, az óvadékkal történő rendelkezésre, annak visszaadására, illetve az ezekkel kapcsolatos kérdésekre.

A *közös bizottság* azt a javaslatot terjeszti a teljes ülés elé, hogy a szállodások, vendéglősök, kávéház- és koresmatulajdonosok által szedhető óvadék mértéke az illető üzlet 3 napi bevételeinél nagyobb ne legyen és hogy a kaució akár takarékbetétben, akár óvadékképes állampapírokban, de minden esetben *fenntartással* helyeztessék el, hogy így az alkalmazottak az esetleges károsodástól megóvhatók legyenek.

A teljes ülés elfogadja a közös bizottság javaslatát.

VIII. *Landesberg* Jenő dr. előterjeszti, hogy a budapesti kereskedelmi és iparkamara felterjesztéssel fordult a kereskedelemügyi magy. kir. miniszterhez, amelyben kérte a *faszerszámkészítő iparnak képesítéséhez kötését*. A kereskedelemügyi miniszter a budapesti kamara felterjesztését oly felhívás kíséretében küldötte meg a kamarának, hogy nyújtson tájékoztatást a tekintetben, hogy a faszerszám készítés a vidéken sürűn jelentkezik-e, mint az asztalos, az esztergályos, illetőleg bognár iparoktól teljesen különálló foglalkozás, avagy főképen az említett iparok valamelyikének gyakorlói üzik-e.

A *közös bizottság* arra az álláspontra helyezkedett, hogy a faszerszámkészítés a vidéken mint különálló foglalkozás nem jelentkezik, annak képesítéshez történő kötését nem ellenzi, azonban későbbi félreértések elkerülése céljából szükséges volna annak kimondása, hogy ugy az asztalos, esztergályos, illetőleg bognár iparosok a saját iparukban szükséges faszerszámkészítéssel szabadon foglalkozhatnak. Ily faszerszámokat azonban csupán a saját szükségletükre és nem árusítás céljából készíthessenek.

A teljes ülés elfogadja a közös bizottság javaslatát.

IX. A kereskedelemügyi miniszter a budapesti *fehérműtisztítók* ipartestületének kérését, melyben a kereskedőknek a fehérműtisztításra vonatkozó megrendelések elvállalásától való eltiltását, illetőleg egy olyan rendelkezés kibocsátását kéri, melyben kimondassék, hogy az említett megrendelések átvételére fehérmű tisztító ügynöki iparigazolvány ne legyen kiszolgáltatható, véleményes jelentéstétel végett megküldte kamaráknak.

A közös bizottság foglalkozván a kérdéssel, javasolja a teljes ülésnek, hogy a kérelem teljesítéséhez járuljon hozzá oly módosítással, miszerint a fehérnemű kereskedőknek a fehérneműtisztításra vonatkozó megrendelések átvétele továbbra is megengedtessek.

A teljes ülés a közös bizottság javaslatához hozzájárul.

X. Debrecen szab. kir. város a miniszterelnök urhoz intézett felterjesztésében a 3310/1918. M. E., 6320/1922. M. E. és a 5080/1922. O. K. Á. B. számú *üzleti forgalomkorlátozó rendeletek* hatályon kívüli helyezését kérte. Ezek közül a 3310/1918. M. E. sz. rendelet elrendeli, hogy 1. aki közszükségleti cikkeket, vagy azok előállítási anyagát hozza forgalomba, a vásárlónak az eladás napján számlát tartozik adni; 2. az üzlethelyiségben az árukat függőjeggyel kell ellátni; 3. az élelmicikkek árát árjegyzékkel szembetűnő helyen ki kell függeszteni; 4. a kirakatokban minden közszükségleti cikkre annak ára kiteendő és 5. az említett rendelet (3310/1918. M. E.) teljes szövege az üzleteikben szembetűnő helyen ki függesztendő. A 3752/1918. és 6320/1922. M. E. sz. rendeletek a fenti generális rendelkezést annyiban megkötik, hogy megengedik, miszerint a kereskedő az árunak postán való szállítása esetén a számlát az elküldéstől számított 14 napon belül küldhesse meg a vevőnek, — továbbá, hogy az árkifüggesztésre vonatkozó generális rendelkezést csak olyanokra tartják fenn, akik közszükségleti cikkek közvetlen a fogyasztók részére árusítanak. A kereskedelemügyi miniszter a felterjesztés másolatát véleményes javaslatként végett megküldte kamaránknak.

A közös bizottsági ülés foglalkozott a kérdéssel és megállapította, hogy amennyire indokolt volt a szóbanforgó rendelet kibocsájtása a fogyasztók szempontjából az akkori gazdasági és kereskedelmi kötött viszonyok és konjunkturális lehetőségek mellett, annyira hátrányos a mai, a háborus idők előtti mederbe majdnem visszatért kereskedelmi életre.

Javasolja ezért a teljes ülésnek, hogy a miniszterhez intézett felterjesztésében Debrecen város előterjesztését teljes egészében tegye magáévá és az említett rendeletek azonnali hatályon kívül való helyezését kérje.

A teljes ülés a közös bizottság javaslatához hozzájárul.

XI. A kereskedelemügyi miniszter közölte kamaránkkal, hogy több orosházi lakos közvetlenül hozzá intézett beadványában előadta, hogy a *hirdető ipart* olymódon kívánja gyakorolni, hogy a gépkocsikhoz megfelelően szerkesztett pótkocsit kapcsolna, amelynek mind a négy fala hirdető tábla lenne. Ezekben a táblákon helyeznék el a hirdető felek hirdetéseit. Ezzel a felszereléssel bejárnák Magyarország községeit és városait és bemutatnák a hirdetéseket, valamint ezenfelül a szabadban ingyen rádió műsor mellett a hirdető cégek reklámjait vászonra vetítenék. Az

előterjesztett kérelem tekintetében mihez tartás végett a kereskedelemügyi miniszter értesítette a kamarát, hogy a hirdető ipar gyakorlását a fentismertetett módon, az új ipartörvény és a fennálló jogszabályok határozatainak értelmében nem látja megengedhetőnek s ezért felhívja a kamarát, hogy figyelemmel a kérdés elvi jelentőségére és gyakorlati kihatásaira, annak mikénti elbírálása tárgyában saját szempontjából véleményes javaslatot terjesszen elő.

A közös bizottság foglalkozva a kérdéssel, abból a szempontból kiindulva, hogy a törvényeket az élethez kell alkalmazni, a miniszter fel fogásával szemben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a hirdető ipar szabályozását és a folyamodók kérelmét nemcsak a fennálló és az ipar gyakorlására vonatkozó törvényes rendelkezések alapján, hanem a gyakorlati élet követelményeinek szemelőtt tartásával látná elbírálandónak, mert az 1884. évi XVII. t.-c. életbelépése alkalmával hirdető ipar még nem volt és azt az üzleti élet kifejlődése hozta magával. A reklám célja ugyanis az, hogy minél nagyobb tömegekhez jusson el. Nem lehet tehát helyhez kötött jellegű és ha formailag a hirdető ipart gyakorló egyén vagy vállalat tartozik is telephelyet kimutatni, azért gyakorlatban ez az ipar a helyeknek egész sorára, akár a határokon túl is kiterjed. Legjobban mutatja ezt az újsághirdetés és a nyomtatvány formában szétküldött hirdetmény példánya. A hirdetések, reklámok egészen új módja (a Ford karaván és az aeroplan reklám) a törvényes rendelkezések keretébe alig volna beilleszthető. Éppen ezért javasolja a teljes ülésnek, hogy a kereskedelemügyi miniszter elé terjesztendő jelentésében mutasson rá arra, hogy szükség volna egy olyan rendelet életbeléptetésére, amellyel az ilyen hirdetési módot összhangba lehetne hozni az ipartörvény és a fennálló jogszabályok rendelkezéseivel. A kibocsájtandó rendeletnek intézkedni kellene a telephelyről és mindazon formáknak pontos betartásáról, melyek az ipar megkezdésénél elő vannak írva, azonkívül összhangba kellene hozni a hirdető ipar ezen gyakorlásának módját a városok szabályrendeletalkotási jogával. Nagyon sok város ugyanis a hirdetési szabályrendeletben a hirdetéseket monopoliumnak nyilvánítja és ezen hirdetési monopoliumszerű jogának gyakorlását vagy maga végzi, vagy egy bérlőre átruházza. A városoknak továbbra is biztosítani kellene azt a jogot, hogy ilyen hirdetési vállalatoktól köztérhasználat és engedély átalány címén bizonyos díjat szedhessenek, ezenkívül pedig nyomatékosan rá kellene mutatni a rendeletben arra, hogy a hirdető ipar ilyképeni gyakorlása nem vezethet az ipartörvény megrendelés gyűjtési tilalmának kijátszására, vagyis a hirdetés gyűjtést nekik *expressis verbis* meg kellene tiltani.

Fekete Sándor békéscsabai kültag szóvá teszi, hogy Békéscsabán a cégtáblák után fizetendő köztérhasználati engedélydíjak túl magasak s kéri a kamarát, hogy a szóbanforgó díjak leszállítása iránt tegye meg a szükséges lépéseket. A *trafikosok* nevében pedig előterjeszti azt a kérést, hogy a déli zárvatartás nekik is engedjék meg.

Danner János beltág kéri a teljes ülést, hogy a miniszterhez intézendő felterjesztésben mutasson rá a hirdetési díjak szabályozásának szükségességére.

Könyves T. Kálmán békéscsabai kültág részletesen ismerteti a békéscsabai állapotokat és szintén kéri, hogy a kamara a cégtáblák után szedett köztérhasználati engedélydíjak leszállítását kérje Békéscsaba várostól.

Zsoldos László szentesi kültág az említett díjak teljes eltörlését kívánja.

Az elnök kimondja a határozatot, mely a hirdető ipar szabályozása ügyében az előterjesztés értelmében felterjesztés intéztetik a kereskedelemügyi miniszterhez, míg az előterjesztett panaszok ügyében a kamara meg fogja keresni az illetékes hatóságokat.

XII. A *hazai tejtermékek* külföldi hirnevének emelése és kelendőségének fokozása tárgyában alkotott 1925. évi X. t.-c. végrehajtási utasításának tervezetét a földmívelésügyi minisztérium megküldötte kamarának. A rendelet a hazai tejtermékeknek állami ellenőrző jeggyel való ellátására vonatkozó rendelkezéseket egyelőre csupán vajra kívánja alkalmazni. A vaj-márkázási rendszer bizalmi alapra van helyezve, amennyiben a védjegyek a vajgyártó üzemeknek bizonyos megszorításokkal kiadatnak felhasználás végett, saját feladatukká téve azt, hogy a védjegyeket csak a rendeletileg előirt minőségekre szabad alkalmazni. A minisztérium a tejtermékeket ellenőrző magy. kir. tanácsot kíván szervezni, amely tanács a hozzá forduló tejfeldolgozó üzemek kérelmére esetről-esetre bírálja el a megbízhatóságot és ad engedélyt az állami ellenőrző jegy használatára.

A *közös bizottság* foglalkozott a rendelet-tervezettel s azon megfontolásból kiindulva, hogy egyrészt bármily magas színvonalu erkölcsi alapot is tételezzünk fel az engedélyeseknél, az állami védjegy vizsgálat nélkül mégis erkölcsi csorbát szenvedhet, másrészt a folyamatok megbízhatóságának elbírálásánál könnyen előfordulhatnak érdeksérelmek. A közös bizottság ezért azt javasolja a teljes ülésnek, hogy terjesszen a miniszter elé olyan irányu javaslatot, mely szerint a külföldre irányított vajküldemények kivitel előtt a felállítandó vizsgáló szerv által vizsgáltatásának meg és így látassanak el esetről-esetre állami ellenőrző jeggyel. Ez a jog, hogy kivitel előtt az áru megvizsgáltatható legyen, minden érdekelt részére biztosíttassék és ne legyenek egyes privilégizált üzemek, amelyek kizárólag a bizalom alapján részesüljenek az állami jegy nyújtotta védelemben.

A teljes ülés hozzájárul a közös bizottság javaslatához.

XIII. *Boda* Bertalan beltág előterjesztést tett annak idején a teljes ülésnek, hogy a Szeged város által szedett fogyasztási illetékek leszállítását kérje kamaránk. A kamara beszerezte az ország többi városai fogyasztási illeték szabályzatát, amelyből megállapította, hogy Budapesten kívül csak Kaposvár város szed fogyasztási illetéket, azt is csak vad-disznó, szarvas és dāmivad után, míg a többi városi törvényhatóságok fogyasztási illetéket egyáltalán nem szednek. Megállapítást nyert az is, hogy az áraknál mutatkozó lefelé menő tendencia mellett a fogyasztási illetékek az áru értékének igen magas százalékát teszik ki s ez a körülmény nemcsak a kereskedelemre, hanem a közönségre nézve is aránytalan drágítást jelent. A kamara kereskedelmi osztálya szintén foglalkozott ezzel a kérdéssel és szükségesnek jelezte, hogy addig is, amíg Szeged város törvényhatósága a fogyasztási illetékek eltörlése, illetőleg leszállítása tekintetében intézkedik, a jelenlegi viszonteladásoknál eszközölt illeték-visszatérítések olyan módon történjenek, hogy az függetlenül a viszonteladónak továbbadott mennyiségtől, havonként összesített kimutatás alapján téríttessék vissza az érdekelteknek. Kamaránk ilyen értelemben tett előterjesztést Szeged város tanácsának.

Pick Jenő beltág felszólalásában bejelenti, hogy Szeged város tanácsa a fogyasztási illetékek szedésén kívül, a *husfogyasztási adó* kezelésénél sérelmesen jár el az érdekeltséggel szemben. A város vonatkozó szabályrendelete nem tesz különbséget, hogy a hus tényleg elfogyasztásra kerül-e, vagy pedig ipari feldolgozás alá kerül és ez utóbbi esetben is le kell róni a husfogyasztási adót. Indítványozza, hogy forduljon a kamara átirattal Szeged városhoz és a szegedi husfeldolgozó ipar érdekében kérje a szabályrendelet oly értelmű módosítását, hogy csak a Szegeden tényleg elfogyasztásra kerülő hus nyerjen megadóztatást.

Kis Géza beltág hasonló értelemben szólal fel és a husiparosok érdekében kéri a kamara közbenjárását.

Wimmer Fülöp elnök kimondja a határozatot, mely szerint

a fogyasztási illetékekre vonatkozó bejelentést a teljes ülés tudomásul veszi, a fogyasztási adóra vonatkozólag pedig a kamara átirattal fog fordulni Szeged város tanácsához.

XIV. A *piaci elővásárlási tilalom* megszüntetése érdekében a szegedi piaci baromfikereskedők beadvánnyal fordultak Szeged város tanácsához és egyidejűleg beadványuk támogatására kérték fel kamaránkat. A beadvány szerint az a körülmény, hogy a baromfi és tojáskereskedelem a reggel 9 óra előtti időben a vásárlásoktól el van zárva, eredményezte, hogy a baromfikereskedelem tevékenysége Szegedről a szomszédos városok piacaira terelődött át. Az egészséges verseny hiánya viszont a normális árak kialakulására is károsan hatott s így a szegedi piac állandóan lényegesen drágább a szomszédos városok piacainál. A város tanácsa ebben az ügyben szakértekezletet hívott össze, amelyen a gazdasági egye-

sületen és a tisztviselők képviseletén kívül a kamara is résztvett. Az értekezleten a tisztviselői érdekeltség egyedülálló külön álláspontjával szemben az a vélemény alakult ki, hogy az elővásárlási tilalom a baromfikereskedelemre és általában a szegedi baromfipiacra káros és mint idejét mult intézkedés, eltörlendő volna. A tanács a javaslatot érdemben való döntés végett a közgyűlés elé fogja terjeszteni.

Tudomásul szolgál.

XV. A közegészségügyről szóló 1876. évi XIV. t.-c. 128. §-a kimondja, hogy a *gyógyszertárak* közegészségügyi intézeteknek tekintendők s mint ilyenek az iparüzletek sorába nem tartoznak és kereskedelmi és iparkamarai illetékek fizetésére nem kötelezhetők. A kamarai illetékek kivételének újabb szabályozásáról intézkedő 73.624/923. sz. pénzügyminiszteri rendelet azonban a gyógyszertártulajdonosokra nézve megállapította az illetékfizetési kötelezettséget. A törvénynek és a rendeletnek ezt a látszólagos ellentmondását a kamarák úgy magyarázták, hogy ha valaki gyógyszertárát bérbeadja és így nem gyógyszerészi működést fejt ki, hanem egy kereseti adó alá eső bérleti összeget kap, ezen bérleti összeg után tartozik kamarai illetéket fizetni. Épen a szegedi kereskedelmi és iparkamara kerületében egy ilyen eset adódott elő és az illető gyógyszerártulajdonosra a kamarai illeték kivettetett. A gyógyszertár haszonélvezője ez ügyben panasszal élt a kereskedelemügyi miniszternél, aki május 19-én kelt 68.804/926. sz. rendeletével azt állapította meg, hogy az 1868. évi VI. t.-c. 27. §-a szerint kereskedelmi és iparkamarai illeték kizárólag kereskedőkre és iparosokra vethető ki, a gyógyszerészek pedig az 1876. évi törvény értelmében ilyeneknek nem tekintetvén, a terhükre kírótt kamarai illeték, tekintet nélkül arra, hogy saját kezelésben tartják-e a gyógyszertárat, vagy annak csupán haszonélvezői, minden körülmények között törlendő. E miniszteri rendelkezés alapján természetesen az adott esetben a kamarai illetéket törölni kellett.

A miniszter idézett leiratát a szegedi kereskedelmi és iparkamara tájékozás végett közölte a többi magyar kamarákkal és a kamarák közös irodájában a kérdés szintén tárgyalatott. Általánosságban a kamarák körében az a nézet alakult ki, hogy az 1876. évi XIV. t.-c. megalkotása óta a gyógyszertárak jellege tekintetében igen nagy eltolódások történtek. A gyógyszertárak ugyanis nem csupán gyógyszereket árusítanak, hanem rendszeresen foglalkoznak pipere és kozmetikai cikkek, kötszerek, sőt valósággal rövidáru jellegű cikkek forgalombahozatalával is, szóval oly kereskedelmi tevékenységet fejtenek ki, amely a drogueria üzletek, illatszerészek és rövidáru kereskedők üzletkörébe tartozik. Továbbmenve azonban, épen a gyógyszerészek illatszerek, pipereszappanok és hasonló cikkek árusítása miatt egymásután jelentgetik fel a kereskedőket, mintha azok volnának a gyógyszerészi tevékenység egy részének kisajátítói. A saját kereskedelmi tevékenységük lebonyolítása során védjegyügyekben,

cimek beszerzésénél épen úgy igénybe veszik a kereskedelmi és iparkamarákat, mint bármely más kereskedő, szóval ők maguk azok, akik a kereskedői jellegnek a kritériumát magukra nézve megállapítják.

A mai visszás helyzetnek leggyökeresebb orvoslása mindenesetre az volna, ha a kereskedelemügyi miniszter rendeletileg kimondaná, hogy mindazok a gyógyszerészek, akik nem szorosan vett gyógyászati cikkek forgalombahozatalával is foglalkoznak, ezen kereskedelmi tevékenységük után iparigazolvány váltására köteleztetnek. Amennyiben azonban ez a kíváncsi nem volna teljesíthető, legalább a gyógyszerészek kamarai illetékfizetési kötelezettségét kellene rendezni. Három kamara, a budapesti, debreceni és pécsi már lépéseket tett a kereskedelemügyi miniszternél abban az irányban, hogy a gyógyszerészek valamilyen formában kamarai illeték fizetésére köteleztessenek. A kérdésnek látszólagos nehézsége az, hogy a gyógyszerértárolónál az állítólagos közegészségügyi intézet jellege összeolvad a kereskedelmi üzlettel. Ezen olyformán lehetne segíteni, ha a kereskedelemügyi miniszter egy rendelettel kimondaná, hogy a gyógyszerészek tevékenységük tisztán kereskedelmi jellegű része után kamarai illetéket tartoznak fizetni és megállapítaná azt a százalékos kulcsot, amely után a kamarai illeték fizetendő. Hogy a kérdés megoldható legyen, legcélszerűbb volna, ha a kereskedelemügyi miniszter azt mondaná ki, hogy a gyógyszerészek nem mint közegészségügyi intézetek, hanem mint kereskedelmi tevékenységet is folytató egyének, kereseti adójuk fele összege után tartoznak kamarai illetéket fizetni. Egy ilyen rendelet nem volna ellentétben a közegészségügyi törvénnyel, csak a tényleges állapotot honorálná és a kamarákat hozzájuttatná ahhoz az illetékjövedelemhez, amely őket a gyógyszerészek kereskedelmi tevékenysége után tényleg megilleti.

Az elnök a teljes ülés hozzájárulásával kimondja a határozatot, hogy a kamara az előadói javaslat értelmében felterjesztést intéz a kereskedelemügyi miniszterhez.

XVI. 1. Vékes Bertalan nyug. kamarai jegyző kérvényt intézett a kamarához, amelyben nyugdíjügyének új rendezését, illetve nyugdíjjarandóságának 100%-ban való valorizálását kérte. Az elnökség a kérvényt a nyugdíjbizottság elé terjesztette, amely szeptember 20-án tartott teljes ülésen foglalkozott Vékes Bertalan kérelmével. A nyugdíjbizottság ez alkalommal megállapította, hogy Vékes Bertalan, miután a beszámítások figyelembevételével 34 szolgálati évet betöltötte, a kamara 1919. szeptember 27-én tartott teljes ülése nyugdíjazta. Ez alkalommal a nyugdíjbizottság Vékes Bertalannak a nyugdíjba beszámítható törzsjavadalmazását 5100 koronában, 15%-os lakbérnyugdíját pedig 765 koronában, nyugdíjilletményének teljes összegét tehát 5865 koronában állapította meg. Tekintettel azonban az akkori rendezetlen valutáris viszonyokra, a teljes ülés Vékes Bertalannak a szabályzat szerint járó 5865

korona nyugdíjilletményét nyugdíjpótlék megadásával átmenetileg 12.000 koronára emelte fel, azon pótlással, hogy minden év utolsó teljes ülése határozzon afelett, hogy egyrészt fennforognak-e azok a drágasági viszonyok, amelyek ezen pótlék utalványozását szükségessé tették, másrészt a kamara anyagi helyzete lehetővé teszi-e ezen nyugdíjpótlék folyósítását. A nyugdíjbizottság Wimmer Fülöp elnök javaslatára úgy határozott, hogy az 1919. szeptemberében megállapított nyugdíj valorizálása helyett Vékes Bertalan jelenleg élvezett nyugdíjának százalékos fel-emelésére tesz javaslatot a teljes ülésnek. Ezt a százalékos emelési kulcsot a nyugdíjbizottság 20 %-ban javasolta megállapítani. Vékes Bertalan havi nyugdíjilletménye ezidőszereint 2,189.600 korona, negyedévi lakbérnyugdíja pedig 1,915.000 korona lévén, 20 %-os emelés esetén a havi nyugdíj 437.920 korona hozzáadásával 2,627.520 koronára, negyedévi lakbérnyugdíja pedig 383.000 korona hozzájárulásával 2,298.000 koronára emelkedik.

Czigler Arnold beltag a nyugdíjbizottság jelentéséhez hozzászólva, utal a Szabó Gyula nyug. kamarai titkár nyugdíjmegállapítási esetéből kifolyólag keletkezett perre, amely a kamara legutolsó teljes ülését is foglalkoztatta és azt kérdi, hogy nem volna-e helyesebb Vékes Bertalan-nal olyan megállapodást létesíteni, hogy ez esetben egy esetleges per elkerülhető volna. Ajánlja egyuttal a jelenleg szolgáló tisztviselők szempontjából is a nyugdíjnak a nyugdíjszabályzat értelmében való megállapítását.

Wimmer Fülöp elnök válaszában kijelenti, hogy a Szabó és Vékes-féle nyugdíjmegállapításokból a jelenlegi tisztviselőkre nézve semmiféle joghátrány nem háramolhatik, mert ezeknél nyugdíjaztatásuk esetén a nyugdíjszabályzat természetsszerűleg teljes egészében érvénybe lép. Szabónál és Vékesnél a nehézséget az idézte elő, hogy olyan nyugdíjakat kellett a mai viszonyoknak megfelelően átértékelni, melyek a legnagyobb koronaromlás idején állapítottak meg. Vékes Bertalan kérelmét egyébként azért nem lehetett az általa kívánt formában teljesíteni, mert a Szabó-féle esetre hivatkozott, amely még bírói fórum előtt áll. Azonfelül tekintetbe kellett venni azt is, hogy Vékes Bertalan még munkaképes egyén, aki javadalmazással bíró állásokat tölt be.

2. A kereskedelmi és iparkamara 1925. október 15-én alkalmazta *Pleskó* Andrást fogalmazónak 44,404.000 korona évi javadalmazással. Minthogy az elnökség *Pleskó* Andrást állásában a teljes ülés utólagos jóváhagyása reményében 1926. április 1-én véglegesítette, a nyugdíjbizottság intézkedett nevezettnek a nyugdíjalapba való felvételéről és megállapította, hogy a nyugdíjszabályzat 8. §. alapján *Pleskó* András 1926. április 1-től kezdődőleg első évi javadalmazásának 10 %-t, vagyis 4,440.400 koronát tartozik 12 havi 370.033 koronás részletben a nyugdíjalapba befizetni. A nyugdíjszabályzat 3. §-a értelmében *Pleskó* András rendes 2 %-os hozzájárulásának összege évi 888.080, illetve havi 70.007 koronában állapittatik meg.

3. A kereskedelmi és iparkamara 1925. október 15-én szolgának alkalmazta egy évi próbaidővel *Hajnal Albertet*, összesen 13,440.000 korona évi javadalmazással. Nevezett állásában véglegesítettén, a nyugdíjbizottság szeptember 20-án tartott ülésén a nyugdíjalapba való felvétele iránt intézkedett. Megállapította ez alkalommal a nyugdíjbizottság, hogy *Hajnal Albert* 13,440.000 korona javadalmazása után a nyugdíjszabályzat 8. §. értelmében 1926. október 1-től kezdődőleg ezen összeg 10%-t, vagyis 1,344.000 koronát tartozik 12 havi 112.000 koronás részletben a nyugdíjalapba befizetni. Ugyanezen alkalommal a nyugdíjbizottság évi 268.800, illetve havi 22.400 koronában állapította meg *Hajnal Albertnek* a nyugdíjszabályzat 3. §-a értelmében a nyugdíjalaphoz való rendes 2%-os hozzájárulási összegét.

Elnök kimondja a határozatot, hogy a teljes ülés Vékes Bertalan nyugdíjilletményeit a nyugdíjbizottság által javasolt mérvben emeli fel, Pleskó András fogalmazót és Hajnal Albert szolgát pedig szintén a nyugdíjbizottság által javasolt módon a kamarai nyugdíjalap kötelékébe felveszi.

XVII. *Tonelli Sándor dr. főtitkár* bejelenti, hogy a legutolsó teljes ülés óta több levelező tag választására érkezett javaslat a kamarához. A beérkezett javaslatokat a kamara elnöksége tárgyalás alá vette és a következők megválasztását ajánlja a teljes ülésnek:

Braun Mór, nagykereskedő, Gyula.

Buk Jenő, kereskedő, Szarvas.

Csende Gyula, ipt. alelnök, Hódmezővásárhely.

Cservinszky István, Kereskedelmi kör elnöke, Békés.

Csillag Ignác, volt kamarai tag, Békéscsaba.

Erdélyi András, volt kamarai tag, kőmiveszmester, Szeged.

Fischhoff Samu, téglagyári igazgató, Szeged.

Gábor György, bőrgyári igazgató, Szeged.

Grosz Zoltán, kereskedő, Gyoma.

Hódy Károly, kocsigyártó, Orosháza.

Horváth Mihály, ipt. jegyző, volt kamarai tag, Békéscsaba.

Juhász János, fuvaros, Szeged.

Jónás Ernő, cimfestő, Szeged.

Klug Richárd, kereskedő, Szarvas.

Kner Izidor, nyomdatulajdonos, Gyoma.

Konstantin Gyula, nagykereskedő, Hódmezővásárhely.

Kónya János, kőmiveszmester, Szeged.

Magyar Imre, kocsigyártómester, Szeged.

id. Metzger Péter, cipésmester, Szeged.

Nagy József, asztalosmester, Szeged.

Nagyfalusi Mór, nyug. államvasuti felügyelő, Szeged.

Nikelszky Jenő, polgármester, Makó.

Petrovics György, nemzetgy. képviselő, Makó.

Pollák Kálmán, az Orosházi Kereskedelmi Csarnok elnöke, Orosháza.

Reich Vilmos, nagykereskedő, volt kamarai tag, Baja.

Reisner Arthur, gyufagyáros, Gyula.

Róth József, vezérigazgató, Békéscsaba.

Schatz Izsó, szabómester, Szeged.

Soós István, polgármester, Hódmezővásárhely.

Szécsi István, malomtulajdonos, Szeged.

Szelner Antal, nagykereskedő, Békéscsaba.

Szell József, ácsmester, Makó.

Tenyeri Mihály, malomigazgató, Csongrád.

Tóth Ferenc, malomtulajdonos, Hódmezővásárhely.

Vajda Béla, a Hódmezővásárhelyi takarékpénztár igazgatója, Hódmezővásárhely.

Wigner Géza, fűszerkereskedő, Orosháza.

Zuzmann János, nagykereskedő, Gyula.

Több kamarai tag még újabb levelezőtágok választására kíván ajánlatot tenni. Az elnök arra kéri a felszólalókat, hogy tekintsenek el neveknek ilyen incidentális formában való felvetésétől és hozzák javaslatukat írásban a kamara tudomására, hogy az elnökségnek módjában legyen az egyes nevekkal foglalkozni és azokat kellő mérlegelés után a legközelebbi teljes ülés elé terjeszteni. E kijelentés után kimondja a határozatot, mely szerint a teljes ülés

az előterjesztett nésvorban foglaltakat a kamara levelező tagjaivá megválasztja.

XVIII. 1. *Róna* Gusztáv kültag, Békéscsaba, hosszabb indokolás kíséretében írásos indítványt terjesztett az elnökség elé a teljes ülésnek való bemutatás végett az *egyfázisos forgalmi adó* ügyében. Indítványának tartalma az, hogy az egyfázisos forgalmi adónak az egész vonalon való életbeléptetése érdekében a kamara irjon fel a pénzügyminiszterhez.

Az elnökség az ülést megelőzően letárgyalta *Róna* Gusztáv indítványát és az ügy állásáról a teljes ülést a következőkben tájékoztatja: Az egyfázisos forgalmi adó behozatalának ügye a közgazdasági közvéleményt már huzamosabb idő óta foglalkoztatja. Az érdekképviselőkkel folytatott tárgyalások után a pénzügyminiszter ez év tavaszán tett olyan értelmű kijelentést, hogy az egyfázisos forgalmi adót egyelőre kísérletképpen négy fontos közszükségleti cikknél, a szénnél, fánál, lisztnél és husnál kívánja életbeléptetni és az ezen cikkeknél szerzett tapasztalatok alapján fogja a rendszert a többi cikkekre kiterjeszteni. Hivatalosan az egyfázisos rendszert a forgalmi adónak forgalmi adóváltság útján való lerovásának nevezték el. Junius legvégén a pénzügyminiszter két rendelettervezetet

küldött le a kamarához véleményezésre. Az egyik egy keretrendelet volt a forgalmi adónak adóváltság útján való lerovásáról, a másik pedig a szén és tüzfifa forgalmi adója egyfázisos alapon való lerovásának a rendelettervezete. Mindkét rendelettervezetre vonatkozó véleményét a kamara a pénzügyminiszterhez nyomban felterjesztette és azon nézetének adott kifejezést, hogy mindkét rendelettervezet helyes és szükséges, de kívánatos volna, hogy úgy ezek a rendelettervezetek minél gyorsabban életbeléptessenek, valamint ugyanez a rendszer a cikkek egész sorára kiterjesztessék.

Noha a pénzügyminiszter kijelentése és e rendelettervezeteknek megjelenése óta már hónapok teltek el, az egyfázisos forgalmi adó életbeléptetésére még a kezdő lépések sem történtek meg. Ezért az elnökség teljes egészében magáévá téve Róna Gusztáv kültag indítványát, javasolja, hogy az egyfázisos forgalmi adó életbeléptetése, illetve a forgalmi adónak adóváltság útján való lerovása érdekében, a teljes ülés határozza el sürgető felterjesztés intézését a magyar kir. pénzügyminiszterhez.

Az elnök ilyen értelemben mondja ki a teljes ülés határozatát.

XVIII. 2. *Boda Bertalan* beltag *Goldgruber Árpád* szegedi gyarmat-árkereskedőnek következő írásos indítványát mutatja be a teljes ülésnek:

„Tekintetes

Kereskedelmi és Iparkamarának

Szeged.

A háború előtti években a szegedi m. kir. fővámhivatalnál fenntartott transito vámraktár állandóan bőségesen igénybe volt véve elvámolásra váró vagy transito továbbítandó import cikkekkel, mert a vámraktári díjak úgy a kereskedők rege költségeibe, mint haszonkalkulációjába beilleszthetők voltak, pedig jóval kedvezőbb hitelviszonyok, más fuvarozási tarifák mellett kevésbé volt indokolt a tömeges árubeszerzés.

Napjainkban csak igen-igen kevés, csak a legtökeerősebb importeur veheti igénybe a közvetlen import-beszerzés előnyeit, csak olyan, aki elegendő készpénzzel rendelkezik az egész szállítmány egyszeri elvámolására, mert legtöbbször vagy az elvámoláshoz szükséges, az áru értékének sokszor 30—50%-át kitevő készpénzzel nem rendelkeznek, vagy a rendkívüli körülményes, sok és súlyos előfeltételhez kötött vámhitelben nem részesülhetnek, vagy mert az áru transito tárolása oly annyira drága, hogy elviselhetetlen és ez okból a közvetlen beszerzési források igénybevételét mellőzni kénytelenek.

Tökeszegénységünkön külföldi barátaink visszatérő bizalma, helyes állami gazdasági politika stb. fog talán idővel könnyíteni, addig is belső állami berendezéseink volnának hivatottak az elszegényedett kereskedői osztály helyzetén segíteni.

Ezekhez sorolnám többek között a vámraktárak tárolási díjának megfelelő mérséklését.

A nagyobb tömegű árubeszerzés árelőnyei sem a külföldi cég hitele és bizalma, sem a fuvartarifák súlymenyiség arányában megállapított kedvezményei dacára nem használhatók ki, mert felemésztik azokat, sokszor túl is ha'adja csak maga a vámraktári költség, mely viszonylag magasabb a vasuti, vagy közraktári díjknál, mert ellenében a fővámhivatallal, amazok raktári díjában az áru lopás elleni, vagy tüzkár elleni biztosítása is bennfoglaltatik.

Gyarmatárakat, kávé, fűszereket, déligyümölcsöket, amelyek eléggé deklarált tömegfogyasztási cikkek, nem szabad a fővámhivatalnál tároltatni annak, akinek nincs

elegendő pénze a tetemes vámok egyszeri kifizetésére és így nem lehet nagyban beszereznie sem, mert 1926. évi április hó 16-ika óta 100 kgr. áru raktári költsége naponként 770 koronába kerül.

Hogy mit jelent ez a gyakorlatban, példaként szolgálhat, hogy 100 mm. kávé, mely esetleg félévig tárol s csak részleteiben vámoztatik el, sok millió raktári díj lefizetése ellenében szolgáltatott ki. Ugyancsak már havonként is több millió koronába kerül a tárolás itt olcsóbb tömegfogyasztási cikkeknel, déligyümölcsöknél, szardiniáknál stb., ami nagyban hozzájárul, hogy a közvetlen import előnyeit a vidéken aligha bárki is, vagy csak igen kevesen élvezhetik s a szükségletek befedezésénél a budapesti másodkézre vannak utalva, jóllehet sokaknak üzleti kiterjedése, forgalmának arányai indokolnák a termelő helyek közvetlen megkeresését.

Mindezeknél fogva úgy a magam, mint érdekelt kartársaim nevében arra kérem a tekintetes Kamarát, hogy tegyen felterjesztést illetékes helyre

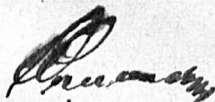
1. a vámhitel feltételeinek enyhítése,
 2. tárolásra alkalmas, kőből épült (most egyszerű fabódé van Szegeden erre a célra) vámraktár felállítása,
 3. a vámraktári díjak tetemes leszállítása érdekében.
- Szegeden, 1926. október hó. 15-én.

Kiváló tisztelettel

Goldgruber Árpád".

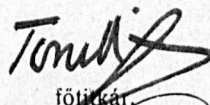
Tonelli Sándor dr. főtitkár szükségesnek látja, hogy a kamara érdemileg foglalkozzék az indítványban foglaltakkal. Megjegyzi azonban, hogy értesülése szerint a 2. pontban említett tárolás kérdése Szegeden máris megoldás alatt van, mert a volt dohányraktárnak egy nagy és megfelelő épülete átengedtetett a vámhivatalnak és most vannak folyamatban a tárgyalások, hogy ez vámraktár céljaira miként adaptáltassék. A másik két pontot illetőleg felterjesztés volna intézendő a pénzügyminiszterhez.

Elnök a teljes ülés hozzájárulásával ilyen értelemben mondja ki a határozatot.

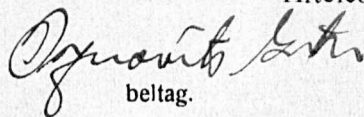
elnök.

Kmft.

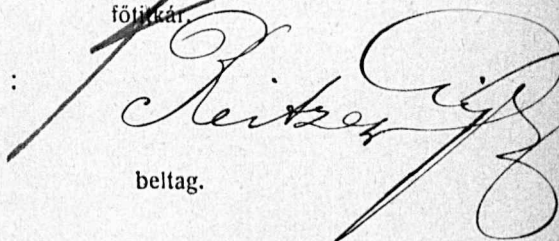

főtitkár.

Hitelesítjük :

beltag.

beltag.